

Referat: Bestyrelsesmøde 4. december 2025 i Vartov

Danske Museer
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
info@dkmuseer.dk
www.danskemuseer.dk

Deltagere:

Claus K. Jensen, Anna Schramm Vejlbj, Lene Høst Madsen, Lise Jeppesen, Rune Lundberg, Mette Tapdrup Mortensen, Anne Færch Provst, Kristina Ringkjøbing-Christiansen, Ulla Schaltz, Peter Thor Andersen.

Fra sekretariatet: Birgitte Kehler Holst, Ida Bennicke, Dorte Hammerich Rasmussen (referent)

Afbud:

Carina Serritzlew, Nils M. Jensen

Andet:

Mødet blev afholdt i Vartovs mødelokale 'Grundtvig' kl. 10.30 – 15.00 med efterfølgende julefrokost fra kl. 15.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

2. Godkendelse af referat af bestyrelsesmøde den 30.9. 2025

Referatet var godkendt, da der ikke var indkommet kommentarer inden 14 dage fra udsendelsen.

3. Vakant plads i bestyrelsen

Baggrund: Mads S. Mikkelsen, som er valgt ind i bestyrelsen på ekstramandat for at sikre fagligheden: 'naturhistorie', er fratrukket sin stilling på Statens Naturhistoriske Museum - og har meddelt at han træder ud af Danske Museers bestyrelse. Der er [jf. vedtægterne](#) ikke valgt suppleant for ekstramandatet.

Bestyrelsen debatterede muligheden for at opstille en kandidat og gennemføre en ekstraordinær (online) generalforsamling mhp. på valg af kandidaten, hvilket er inden for vedtægternes ramme.

Beslutning: Bestyrelsen valgte at lade pladsen stå vakant, idet der kun er 4 måneder til ordinær Generalforsamling. Bestyrelsen besluttede desuden at overveje, om der fremover skal vælges en suppleant til et evt. ekstramandat. Sekretariatet orienterer de naturhistoriske museer om beslutningen.

4. Forskningsudvalget – strategi for det kommende arbejde

Baggrund: Forskningsudvalgets forperson Morten Pedersen og udvalgsmedlem Kirstine Haase deltog i bestyrelsesmødet under punktet - og lagde op til diskussion af mulige temaer for udvalgets kommende arbejde, der alt sammen kredser om at sikre forskningen på museerne i fremtiden. ('Forskningsudvalget – strategi for det kommende arbejde' medsendt som bilag til dagsorden).

De præsenterede temaer for en koordineret forskningsindsats på museerne blev debatteret. Der var bred enighed i bestyrelsen om det positive i, at Forskningsudvalget fremlægger konkret strategi og inddrager bestyrelsen. Forslag om, at man fremover med en vis kadence kan invitere også de øvrige udvalg til bestyrelsesmøder.

Beslutning: Bestyrelsen giver mandat til, at Forskningsudvalget udvikler idéen kaldet 'Museernes forskningsakademi. Seed money'. Ikke mindst i lyset af, at Kulturministeriets Forskningsudviklingspulje er nedlagt. Udvalget skal udfolde og beskrive idéen, ikke mindst ift. ansøgningskriterier. Udvalgets udfoldede beskrivelse skal behandles i bestyrelsen – med henblik på, at den efterfølgende kan pitches til relevante fonde.

5. Danske Museers strategiske indsatsområder

Baggrund: På bestyrelsesseminar den 29.-30. september valgte bestyrelsen tre strategiske indsatsområder. Siden har bestyrelsen i tre arbejdsgrupper arbejdet med at udvikle politikpapier inden for hvert område ud fra en fælles skabelon:

- Ramevilkår og museumsreformen – implementering, evaluering, forberedelse af reformer på området
- Krisehåndtering, beredskab og klimaudfordringer
- Åndelig oprustning – forbundethed, sikre, at museerne har frihed, armslængde, demokrati, samfund, vidensbaseret formidling

De tre arbejdsgrupper fremlagde deres skriv (medsendt som bilag til dagsorden) og overvejelser, som blev debatteret i bestyrelsen.

Beslutning: Sekretariatet arbejder videre med udviklingen af politikpapirer på de tre områder på baggrund af de fremkomne kommentarer og diskussioner. Papirerne skal fremlægges på Chefnetværksmødet den 20.-21. januar og kvalificeres herefter yderligere med henblik på vedtagelse ved førstkommende bestyrelsesmøde i 2026.

6. Danske Museers budget

Baggrund: Chefrådgiver DHR fremlagde budgetforslag for Danske Museer for 2026 til godkendelse. (Budgetforslag medsendt som bilag til dagsorden).

Budgettet blev debatteret med deltagelse også af ODM's mangeårige regnskabsmedarbejder. Nogle bestyrelsesmedlemmer efterlyste en simplere oversigt, andre udtrykte tilfredshed med detaljeringsgraden.

Beslutning: Budgetforslaget for 2026 blev godkendt.

Det blev aftalt, at bestyrelsen på et senere møde skal debattere egenkapitalens størrelse samt evt. disponering af formuen.

7. Danske Museers arbejdsplan

Baggrund: Chefrådgiver fremlagde Danske Museers arbejdsplan for 2026, der rummer opstilling af væsentligste fokusområder for det kommende år, arbejdsbeskrivelser for alle medarbejdere og en række uddybede arbejdsbeskrivelser. (Arbejdsplan medsendt som bilag til dagsorden).

Beslutning: Arbejdsplanen blev debatteret og taget til efterretning.

8. Optagelse af associeret medlem: Leo Historical Archives and Museum

Baggrund: Museet har søgt optagelse som associeret medlem – i laveste kontingentgruppe. (Motivation og baggrund for ansøgning om optagelse medsendt som bilag til dagsorden.)

Beslutning: Bestyrelsen godkendte LEO Historical Archives and Museums ansøgning om optagelse som associeret medlem.

9. Skattesagen

Baggrund: Forperson og chefrådgiver opdaterede på den seneste udvikling i sagen, hvor der er nedsat en lille arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Danske Museer, direktører for Den Gamle By og Moesgaard samt advokat Pernille Backhausen.

Museer er som almennyttige institutioner i udgangspunktet skattefrie, når de driver 'almindelig museumsdrift'. Men der er ikke på alle punkter enighed om, hvad dette begreb dækker blandt hhv. museer og skattestyrelse. Pt. arbejder gruppen derfor på et notat om, hvad almindelig museumsdrift er anno 2025/2026 – hvilket ikke er det samme som for 20 år siden. Den linje, der forfølges i arbejdsgruppen, er at opnå fælles forståelse om dette med skattestyrelsen.

Beslutning: Sagen blev debatteret af og taget til efterretning af bestyrelsen.

10. Kommissorium for Danske Museers Kunstudvalg

Baggrund: Kunstkredsen ønsker nedsættelse af et fast udvalg i ODM. Oplæg er bl.a. debatteret på Chefnetværksmødet i januar 2025. Udvalgets formål er at drøfte forhold, der vedrører danske kunstmuseer og er af principiel karakter samt aktuelle sager. (Forslag til kommissorium medsendt som bilag til dagsorden.)

Forslag til kommissorium og arbejdsform blev fremlagt af bestyrelsesmedlem Anna Schram Vejlbj. Bestyrelsen debatterede forslaget, som mødte bred opbakning.

Beslutning: Kommissoriet er godkendt af bestyrelsen med en bemærkning om, at det er udvalget selv, der vælger sin forperson.

11. Kalender

Der udsendes datoer for bestyrelsesmøder i 2026 i umiddelbar forlængelse af udsendelsen af indeværende referat. Næste møde, hvor bestyrelsen er talstærkt til stede er chefnetværksmødet d. 19.-20. jan. 2026 i Middelfart. [Se programmet her.](#)

11A. Eventuelt

Lene Høst Madsen orienterede fra møde i Midtjyske Museers Udviklingsråd (MMU). På baggrund af udvikling i regionen, er det et stort ønske fra MMU, at ODM vil tage ansvaret for museernes fælles tilstedeværelse på Kulturmødet Mors. Dette skal på kommende bestyrelsesmøde – sammen med beslutning om tilstedeværelse på Folkemødet (set ift. Dansk Kulturlivs ditto).

Anne Færch Provst orienterede om igangværende arbejde med at etablere et netværk for mindre museer.

12. Orienteringspunkter

12a. Den Nationale Brugerundersøgelse (DNB) – nedlæggelse

DNB, som siden 2009 har kortlagt museumsbrugernes demografi, besøgs mønstre og tilfredshed med landets museer, var af Slots- og Kulturstyrelsen udmeldt til at blive nedlagt, så 2026 vil blive sidste afrapportering. Vi har på opfordring fra mange museer arbejdet på flere fronter – politisk og administrativt - og afsøgt muligheder for at bevare undersøgelsen, evt. i en revideret form. Det ser ud til, at der kan findes en vej - formentlig i et samarbejde mellem Danske Museer og Kulturens Analyseinstitut, der også ser værdien i undersøgelsen og ønsker at bidrage med sin undersøgelsesfaglige kunnen og analyseværktøjer. Vi mangler dog tilbagemelding ang. finansiering – som der lige nu efter sigende ses på i ministeriet.

12b. Nedlæggelse af databasen Fredede og Bevaringsværdige Bygninger (FBB)

FBB er varslet nedlagt medio 2026 i den nuværende udformning. Fremover vil alene fredede bygninger være en del af databasen, mens data om bevaringsværdige bygninger overlades til de enkelte kommuner. Danske Museer har henvendt sig og rejst

sagen både politisk såvel som til Det Særlige Bygningssyn, Slots- og Kulturstyrelsen og Kulturministeriets departement.

Forperson for Det Særlige Bygningssyn, Hanne Ullum, samt Slots- og Kulturstyrelsen har meddelt Danske Museer, at Kommunernes Landsforening etablerer et fælleskommunalt register for bevaringsværdige bygninger, hvor alle kommuner kan registrere og udstille data. Databasen forventes klar medio 2026. Systemet etableres i den eksisterende struktur under GeoDanmark. Det er positivt, at der kommer en løsning, om end der dog fremadrettet ikke er én samlet database for både fredede og bevaringsværdige bygninger. Danske Museer er, på baggrund af vores anke, indbudt til at deltage i møde med KL vedr. sagen.

12c. SARA – stop for ikke-statsanerkendte museers adgang til databasen

En række ikke-statsanerkendte museer er varslet udelukket fra SARA fra 2027. Det er dybt problematisk, ikke bare for de museer, det rammer, men ligeledes for de statsanerkendte museer, som således ikke har adgang til væsentlig kulturarv.

Danske Museer og en række af de berørte museer har rejst sagen både politisk, administrativt og i medier, og engagementet har affødt spørgsmål fra ordfører Pia Kjærsgaard (DF) samt orienteringsbrev og svar fra Kulturministeren (medsendt som to bilag til dagsorden). Resultat af såvel spørgsmål som andet politisk arbejde i sagens sammenhæng har dog endnu ikke løst problemstillingen.

12d. Nyt fra Museernes udviklingscenter

Udviklings- og uddannelseschef IB orienterede om det indledende arbejde med et projekt om social bæredygtighed på museer: 'Lige adgang til kulturarven.' Tankerne om projektet mødte bred opbakning i bestyrelsen.

Desuden præsenterede IB planer for en 'Masterclass i strategisk fondsarbejde'. Idéen gav anledning til debat og mange input til den videre udvikling.

12e. Nyt fra Museernes Grønne Akademi

Programleder BKH gav en kort status på akademiets igangværende og kommende aktiviteter.